

Sijoittaminen

s. 110-116

NYT:

- **kpl 14. Sijoittaminen ja arvopaperimarkkinat (110-116)**
- **Moniste: "Sijoitusmuodot"**

Lue kappale 14 (s. 110-116)

- Mitä tarkoittaa sijoituksen a) tuotto-odotus b) riski c) likviditeetti d) Mikä on osakesäästötili?
- Arvioi seuraavia sijoituskohteita:

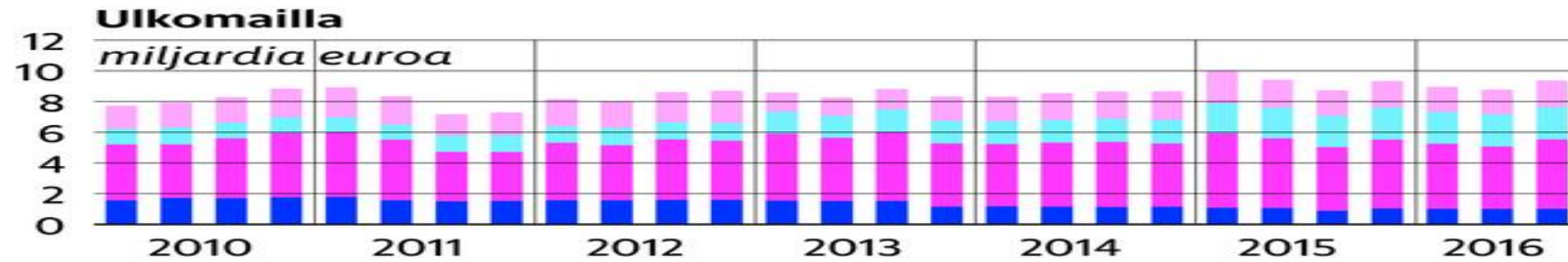
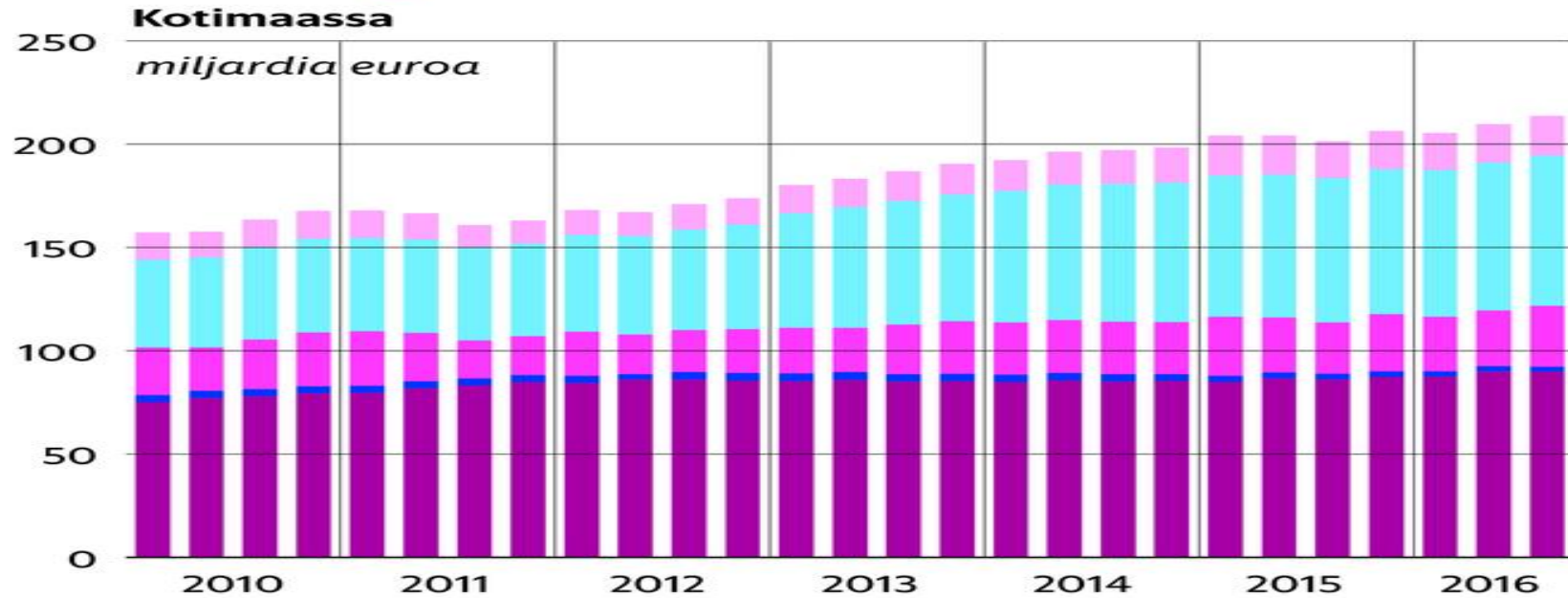
	Tuotto-odotus	Riski	Vaivannäkö / asiantuntemus	Likviditeetti
Säästötili / Määräaikaistalletus				
Joukkovelkakirja				
Sijoitusrahasto				
Osakkeet				
Asunto				
Maa / metsä				

	Tuotto-odotus	Riski	Vaivannäkö / asiantuntemus	Likviditeetti
Säästötili / Määräaikaistalletus	Matala, 0–2 % / vuosi	Hyvin pieni, talletussuoja 100000€	Ei vaadi	Hyvä (määräaikaistalletus: pieni tappio, jos nostaa aiemmin)
Joukkovelkakirja	Melko pieni, mutta vakaa	Pieni	Vähän (riskiyritysten/ maiden tunnistus)	Keskinkertainen: voi myydä eteenpäin
Sijoitusrahasto *) Vaihtelee rahastoittain	Melko pieni – Suurehko * (Tuottoa pienentää rahaston hoitopalkkio)	Melko pieni – keskinkertainen *	Vähän (rahastonhoitaja tekee sijoituspäätökset)	Keskinkertainen, suhdannevaihtelut huomioitava *
Osakkeet (HAJAUTUS pienentää riskiä!)	Suuri <ul style="list-style-type: none"> Osakkeiden arvonnousu Vuotuiset osingot 	Suuri, isot suhdanne- vaihtelut Erilaiset ”katastrofit”	Pitää tietää yrityksistä ja milloin myydä / ostaa	Saa kaupaksi aina, hinta vaihtelee suhdanteiden mukaan
Asunto	Suurehko (3–5 %) <ul style="list-style-type: none"> Asunnon arvonnousu Vuokra 	Ylihintaisen asunnon osto, Vuokralaisen ongelmat	<ul style="list-style-type: none"> Tiedettävä mitä ostaa Hankittava vuokralainen Remontit yms. 	Huono: vuokralaisen irtisanomisaika, asunnon myyntiaika
Maa / metsä	Keskinkertainen (2 – 4 %) <ul style="list-style-type: none"> Arvonnousu, puukaupat 	Pienehkö	<ul style="list-style-type: none"> Tiedettävä mitä ostaa Metsänhoito 	Huono: puut kasvavat hitaasti, myyntiaika

Näin suomalaiset kotitaloudet ovat sijoittaneet varojaan

Suomalaisten kotitalouksien säästöt pankkitileillä ja sijoitukset joukkovelkakirjoihin, osakkeisiin ja rahastoihin 2010–2016

- Rahasto-osuudet
- Noteeraamattomat osakkeet ja muut osuudet
- Noteeratut osakkeet
- Rahamarkkinainstrumentit ja joukkovelkakirjalainat
- Käteisraha ja talletukset

Koonnut: VILLE SEURI / HS, grafiikka: TUUJA KIVIMÄKI / HS, lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito

Korkoa korolle: pedanet-tehtävä

1. Korkoa korolle:

alkusijoitus 100€ → 50€/kk → 20v. → tuotto 8%

- Korot, jotka tulevat sijoitetuista rahoista, kasvavat korkoa myös ja näin ollen tuottoa kertyy eksponentiaalisesti.
- Alkupääoma kasvaa korkoa ja tämä korko lisätään alkupääomaan, joka kasvattaa alkupääomasta saatavaa korkoa.

2.	YLE	Sijoittaja.fi
A) Sijoituksen arvo:	30 140€	– 29 099€
B) Tuotto:	18 040€	– n. 17 000€

Korkoa korolle?

Korkoa korolle on maailman kahdeksas ihme.

Joka sitä ymmärtää, tienaa sen; joka ei ymmärrä, maksaa sitä.”

- Albert Einstein

Osakesäästötili?

- **Osakesäästötilille voi siirtää enintään 50.000 euroa, joilla voi ostaa pörssiyhtiöiden osakkeita.**
- **Osakkeita voi ostaa ja myydä osakesäästötilillä ilman, että siitä aiheutuu veroa maksettavaksi.**
- **Omaisuuuden tuotosta maksetaan veroa vasta, kun osakesäästötililtä nostetaan rahaa.**
- **Mahdolliset tuotot ja osingot voi siten sijoittaa tilin sisällä uudestaan ilman veroseuraamusta, jolloin raha kasvaa **korkoa korolle**.**
- **[Osakesäästötili \(youtube\)](#)**

Osakesäästötili – mahdollista 2020 alkaen

- **Voit käydä kauppaa osakkeilla ilman välittömiä verovaikutuksia.**
 - verot tulevat maksuun vasta kun tililtä nostetaan varoja pois
 - Myös osingot ja korot ovat verovapaita osakesäästötilin sisällä, ja ne voidaan sijoittaa uudestaan ilman, että välissä maksetaan veroa
- **Mahdollistaa korkoa korolle -ilmiön hyödyntämisen osakesäästämässä**
 - sopii erityisen hyvin pitkäaikaiselle säästäjälle
- **Päivität itse salkkusi sisältöä ajoittain ja sijoittaa mahdolliset tuotot ja osingot uudelleen**
 - osakesäästäjät voivat tuottojen nostamisen sijaan lisätä ne sijoitettavaan pääomaan, jolloin korkoa kertyy seuraavan laskentakauden aikana entistä suuremmalle summalle
- **saa olla kerrallaan vain yksi osakesäästötili**
- **osakesäästäjän tulee siirtää sille rahaa osakkeiden hankintaa varten (max. 50 000€)**

DIGITALISAATIO

- **Sijoittaminen**

- Automatisaatio laskee transaktiokustannuksia
- Tiedonhankinta helpottuu
- Arbitraasimahdollisuudet poistuvat, täydelliset markkinat?
- Automatisoitu varainhoito, sijoitusrobotit, ohjelmointi, tekoäly
- Yhtiökokouskäytännöt muuttuvat: äänestämisen sähköisesti, mobiiliosallistuminen – parempi mahdollisuus vaikuttaa
- Sosiaalisen median sijoittajayhteisöt, aktivistiomistajat

- **Sijoituskohteet**

- Uudet sijoituskohteet kuten kryptot
- Teknologiyhtiöt: laitteet, järjestelmät, tietoturva, pelit, alustat
- Teknologian kehitystä hyödyntävät yhtiöt: Uber, Airbnb, Amazon

SIJOITTAJAN VIISI MEGATRENDIÄ

1. Globalisaatio
2. Digitalisaatio
3. Ilmastonmuutos
4. Kaupungistuminen
5. Demokratisoituminen

Miinus korko?

- Tanskalainen Jyske Bank on maansa ensimmäisenä pankkina ottanut käyttöön negatiivisen koron pankkitalletuksille, kertoo talouslehti Financial Times. **Asiakkaat joutuvat siis maksamaan talletuksistaan pankille eikä toisin päin.**
- Jyske Bankin mukaan miinus korkoa joutuvat maksamaan **ne henkilöasiakkaat, joiden talletukset ylittävät 7,5 miljoonaa Tanskan kruunua eli noin miljoona euroa.** Tämän rajan ylittävistä talletuksista peritään oletusarvoisesti **-0,6 prosentin** vuosikorkoa.
- Rajan alle jäävien talletusten korko on tasan nolla.

[Wallstreet Gordon Gekko](#)

Valuuttamarkkinat

s. 117–121

Tehtävä 1

Mikä on valuuttakurssi?

- **Valuuttakurssi on valuuttojen vaihtosuhte (vaihtokurssi) eli hinta, jolla ulkomaan raha mitataan kotimaan rahassa.**

Tehtävä 2

Mikä ero on kelluvalla ja kiinteällä valuuttakurssilla?

- **Kelluvan valuutan arvo muuttuu vapaasti markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan.**
- **Kiinteä valuutta ei muutu jatkuvasti vaan ainoastaan silloin kun sen arvon muuttamisesta tehdään päätös (maan hallitus tai keskuspankki).**
- **devalvointi = kotimaan valuutan arvon heikentämistä suhteessa ulkomaisiin valuuttoihin**
- **revalvointi = kotimaan valuutan arvon korotus suhteessa ulkomaisiin valuuttoihin**

Tehtävä 4

Euron ulkoinen arvo heikkeni eilen 10 prosenttia. Pohdi, miten se vaikutti

a) suomalaiseseen vientiyritykseen, jonka päämarkkinat ovat Isossa-Britanniassa

- Vientiyritys hyötyy euron heikkenemisestä, koska sen tuotteiden hinta laski 10 % aikaisempaan verrattuna.**

Euron ulkoinen arvo heikkeni eilen 10 prosenttia. Pohdi, miten se vaikutti

b) suomalaiseseen turistiin matkalla New Yorkiin

- **Jos turisti vaihtoi euroja dollareihin ennen euron 10 % heikentymistä, tilanne on hyvä, mutta jos hän vaihtaa valuuttaa vasta perillä New Yorkissa, hän joutuu maksamaan siitä sen 10 % enemmän.**
- **Myös kaikki luottokortti-ostokset tulevat kalliimmiksi, koska ne muunnetaan dollareista euroiksi kallistuneen kurssin mukaan.**

Euron ulkoinen arvo heikkeni eilen 10 prosenttia. Pohdi, miten se vaikutti

c) Lapin joulumatkailubisnekseen

- **Euroalueelta tuleviin turisteihin euron arvon heikentyminen tai kallistuminen ei vaikuta mitenkään.**
- **Sen sijaan euroalueen ulkopuolelta, esim. Ruotsista tai Venäjältä, tulevat turistit hyötyvät euron heikentymisestä – entistä halvempi Lappi voi lisätä houkutustaan ja turistien määrä lisääntyy.**

Tehtävä 4

Euron ulkoinen arvo heikkeni eilen 10 prosenttia. Pohdi, miten se vaikutti

d) Suomen ja Saksan väliseen lauttaliikenteeseen

- **Vaikutuksia ei juuri ole, koska sekä Suomi että Saksa kuuluvat euroalueeseen.**
- **Toki laivojen polttoainekustannukset nousevat, sillä polttoaineiden hinnat määritellään dollareissa.**

Tehtävä 4

Euron ulkoinen arvo heikkeni eilen 10 prosenttia.

Pohdi, miten se vaikutti

e) koko Suomen kansantalouteen.

+ Vaikutukset ovat pääosin myönteisiä, koska vienti hyötyy euron heikentymisestä.

+ Suomen työllisyys voi kohentua ja bruttokansantuote kasvaa.

– Euroalueen ulkopuolelta tuotavien hyödykkeiden hinnan nousulla on kielteinen vaikutus, koska teollisuus tarvitsee paljon raaka-aineita.

– Euroalueen ulkopuolisten lainojen korkokulut kasvavat.

Valuutan muutoksen vaikutus?

Euron arvon muuttuminen:

- **1€ = 1,26\$ vuonna 2021**
- **muuttuu 1€ = 1,11\$ vuonna 2022**
- **Jos euroalueen yritys vie USA:han tavaraerän, jonka hinta on 50 000\$, mikä olisi kauppahinta ennen euron heikkenemistä ja sen jälkeen? Eli mikä olisi yrityksen voitto?**

Valuutan muutoksen vaikutus?

Euron arvon muuttuminen:

- **1€ = 1,26\$ vuonna 2021**

- **1€ = 1,11\$ vuonna 2022**

→ **Euro siis heikkeni!**

- **Jos euroalueen yritys vie USA:han tavaraerän, jonka hinta on 50 000\$, kauppahinta olisi ennen euron heikkenemistä euroissa 39 683€ ja euron heikkenemisen jälkeen 45 045€.**

- **Yrityksen voitto on siis 5362€ vuodesta 2021 vuoteen 2022.**

<https://areena.yle.fi/1-4214813?autoplay=true>

Valuutan muutoksen vaikutus?

Euron arvon muuttuminen:

- **1€ = 1,26\$ vuonna 2021**

- **1€ = 1,11\$ vuonna 2022**

→ **Euro siis heikkeni!**

- **Toisinpäin, kun maksetaan euroilla:**

- **2021 50 000 €:lla sai 63 000\$:a**

- **2022 50 000 €:lla sai 55 500\$:a**

- **Jos yritys ostaisi USA:sta 50 000€:lla, niin silloin se häviäisi , kun verrataan v. 2022 vuoteen 2021**

<https://areena.yle.fi/1-4214813?autoplay=true>

3. Lue YLE:n uutinen ja vastaa kysymyksiin:

a) Mitä hyviä puolia on euron heikentymisessä?

b) Mikä huono puoli on euron heikentymisessä?

a) Parantaa Suomen vientiteollisuuden kilpailukykyä:

– Lisää työtä, palkkaa, veroja...

b) Tuontituotteista ja matkustelusta tulee kalliimpia.

Miksi valuuttakurssin taso on tärkeä?

- 1. Vakaa kurssitaso pitää talouden mahdollisimman vakaana ilman häiriöitä. Ulkomaankauppa voi kehittyä tasaisen ennustettavasti ja maan elintaso kehittyä suotuisasti.**
 - 2. Valuuttakurssin aleneminen vaikuttaa esim. teollisuuden tuotannon kasvuun, koska vienti alkaa vetää paremmin.**
 - Vastaavasti valuuttakurssin nousu kääntää teollisuustuotannon laskusuuntaan.
 - Valuuttakurssin aleneminen lisää valuuttamääräisen velan korkokuluja.
- Jokaisen kansantalouden rakenne vaikuttaa siihen, onko valuutan heikkoudesta vai vahvuudesta sille hyötyä.**
 - Ne maat, jotka vievät paljon (Suomi), hyötyvät heikosta valuutasta.
 - Tuonnista riippuvaiset maat (Japani) hyötyvät vahvasta valuutasta.

3. Miten poliitikot ja keskuspankki voivat yrittää heikentää maan valuuttaa

a) jos sen kurssi on kiinteä

1. Devalvointi: tehdään päätös, että maan valuutan arvoa suhteessa muihin valuuttoihin heikennetään.

→ **Revalvointi päinvastoin.**

2. Tukiot: ostetaan jonkin toisen maan valuuttaa markkinoilta ja maksetaan ne omalla valuutalla, jolloin oman valuutan määrä markkinoilla lisääntyy, mikä heikentää sen arvoa.

b) jos sen kurssi kelluu

→ **Tukiot**

→ **Huono taloudenpito voi heikentää!**

**Euron arvo dollareissa
1998–2017: vaihteluväli
0,85 – 1,6 \$**

**Dollari
heikentynyt
2016–17**

**Dollari euroa arvokkaampi
1999–2003**

**Euro vahvistuu,
dollari heikkenee
2002–2008**

**Dollari vahvistuu, euro heikkenee
2008–2016**

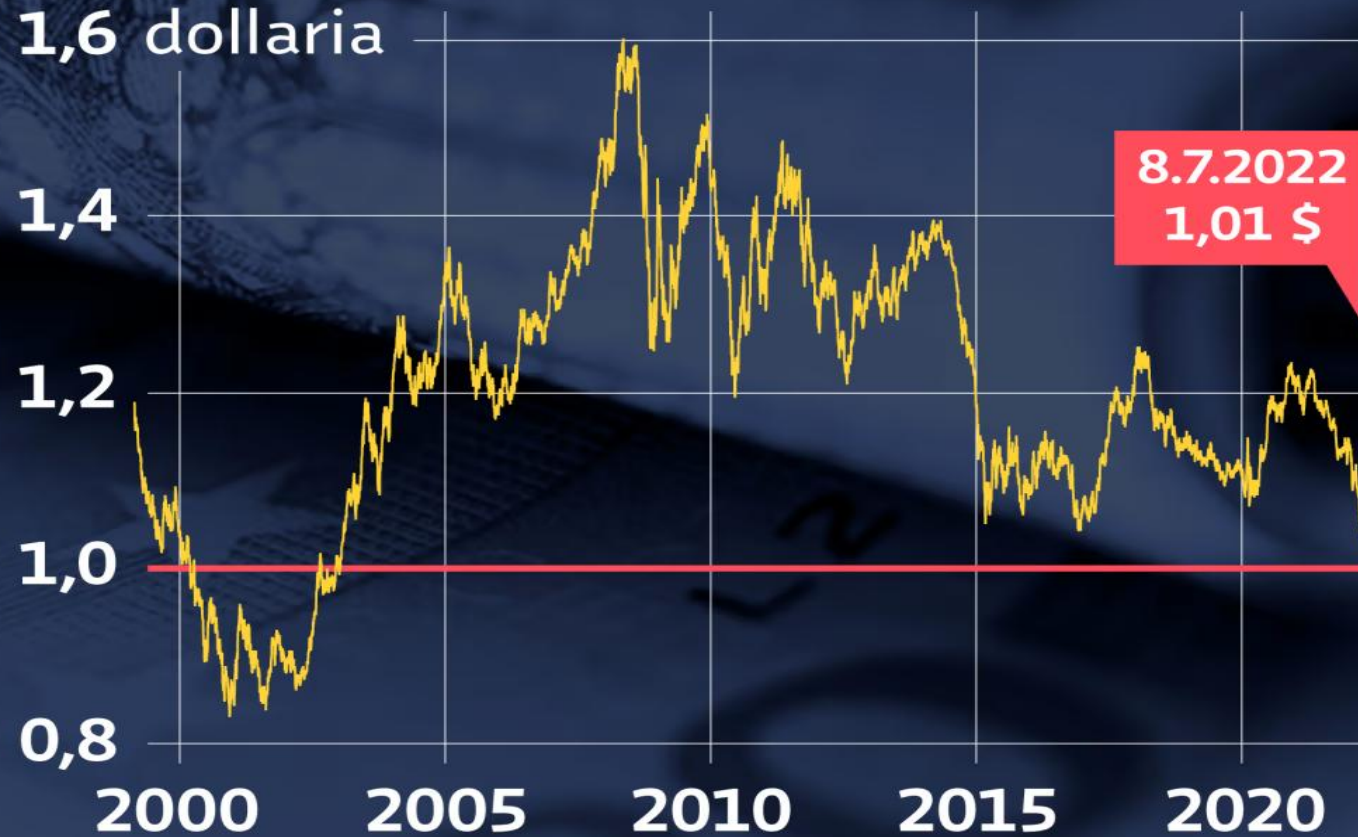
■ USA(dollari)

© Kauppalehti

Dollarin arvo
3.11.2023.
1€ = 1,07\$
(Suomen pankki)

Euron arvo Yhdysvaltain dollareissa

Euro maksoi alle yhden dollarin
viimeksi 20 vuotta sitten

Lähde: Infront

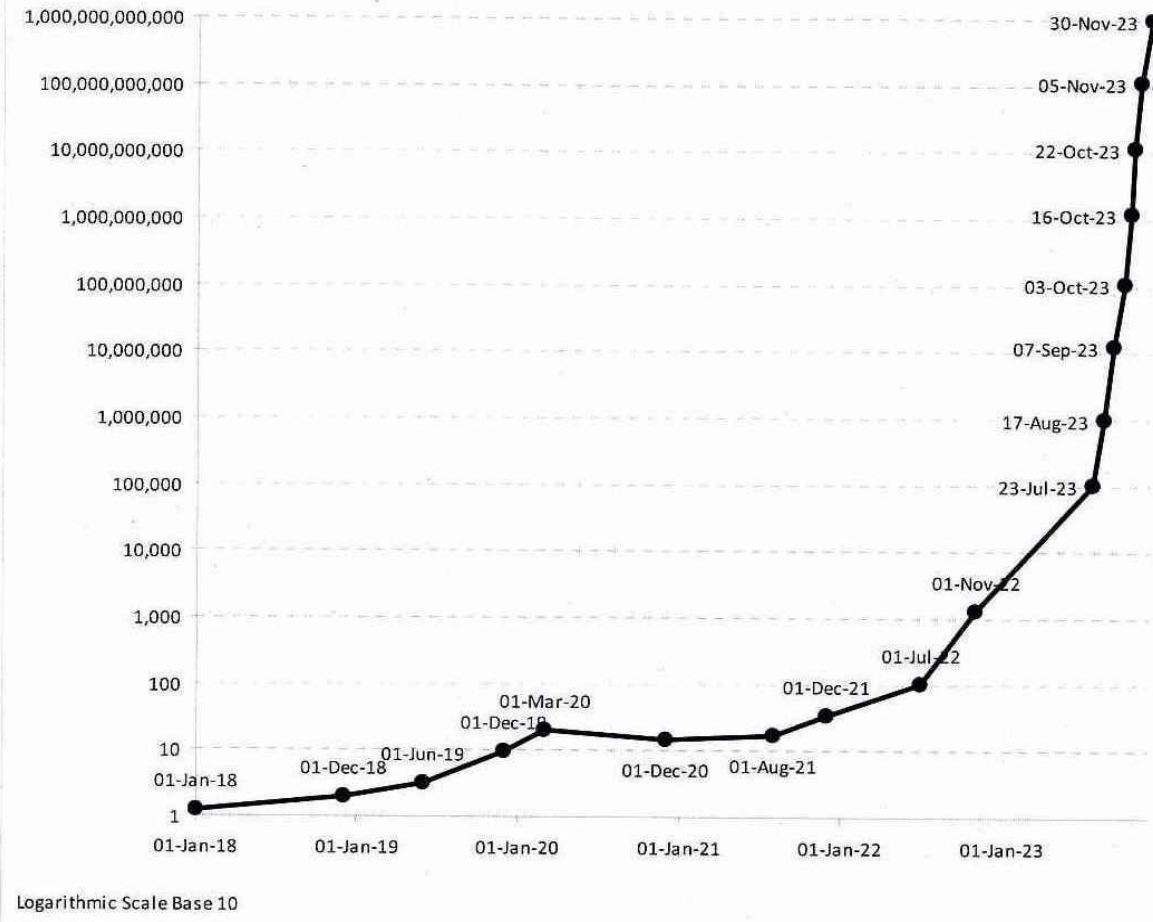
**Euron arvo ruplissa
2012–2017:
vaihteluväli
40–90 ruplaa.**

1 EUR = 90,06 RUB

Ruplan romahdus 2014–15: arvo miltei puolittui

1 "Gold" Mark = "Reichs" Mark 1918-1924

Note: 1 "Gold" Mark value in grammes of fine gold (1913) = 0.35842g;
 "Reichs" Mark = Currency not tied to the goldstandard in 1918 to 1924.

Source: *Law about the Revaluation of Mortgages and other Claims (Revaluation Act 1925)*, issued the 16th of July, 1925 (*Aufwertungsgesetz, Reichsgesetzblatt, Teil I, 1925, p.133-135*) and Author's calculations.

Zimbabwe/HS

100 000 000 000 000 Zimbabween dollarin seteli eli 100 biljoonaa

**2015: Zimbabween hyperinflaatio:
175 000 000 000 000 000:lla Zimbabween
dollarilla saa 5\$ (viisi USA:n taalaa).**

2018: Venezuelan inflaatio: 1800000 %

[Video](#): Valuutat

[Video](#): Euro vahvistuu ja dollari heikkenee